

efter deres Frigørelse skal blive opsagt i større Omfang, end det ellers kunde være ventet, for om saadant skønnes at være Tilfældet, der da til Forebyggelse heraf kan blive truffet Foranstaltninger, hvis Gyldighed dog ikke maa udstrækkes ud over 10 Aar efter Frigørelsen.

De nærmere Regler for Nævnenes Arbejde samt Vederlaget derfor fastsættes af Justitsministeren. Udgifterne ved Nævnene udredes af det i § 2 omhandlede Fond.

§ 11.

Den enkelte Fideikommisbesidder kan forlange at blive gjort bekendt med, hvorledes de opstillede Betingelser i alle Enkeltheder vil forme sig for hans Vedkommende, forinden han endelig bestemmer sig til at gøre Brug af den ham givne Adgang til at faa Besiddelsen som fri Ejendom. Saafremt han imidlertid bestemmer sig til ikke at overtage Besiddelsen, skal han udrede Halvdelen af de med Planens Udarbejdelse forbundne Omkostninger.

§ 12.

De Besiddere, der ønske at benytte den dem i nærværende Lov givne Adgang til at overtage Besiddelsen til fri Ejendom, maa, om dette skal ske paa de i § 1 nævnte Betingelser, derom rette en Henvendelse til Justitsministeren senest 5 Aar efter Lovens Ikrafttræden. I de næstfølgende 5 Aar skal en tilsvarende Adgang staa aaben med den Ændring i Betingelserne, at Afgiften til Statskassen forhøjes til 15 pCt. af Besiddelsens Værdi, hvorefter den bortfalder.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Øjemedet med nærværende Lov er at opfylde det Løfte, der er givet i § 98 i Grundloven af 5. Juni 1849 og i de dermed ligelydende Bestemmelser i § 93 i den gennemsete Grundlov af 28. Juli 1866 og i § 91 i Grundloven af 5. Juni 1915, hvorefter det nærmere skal søges ordnet, hvorledes de nu bestaaende Len, Stamhuse og Fideikommisgodser kan overgaa til fri Ejendom.

Man har i saa Henseende anset det for mest hensigtsmæssigt at gaa Frivillighedens Vej. Man fritages derved for at tage Stilling til forskellige tvivlsomme Retsspørgsmaal, som maatte frembyde sig under en tvangsmæssig Ophævelse af

Baandet. Men ogsaa rent praktisk skønnes en frivillig Ordning at indeholde væsentlige Fordele, idet man ellers vilde nødes til i Loven at optage en lang Række af Enkeltbestemmelser, der desuden, selv om de udformedes aldrig saa meget, dog meget let i adskillige Tilfælde kunde vise sig lidet tjenlige. Som Lovforslaget nu er formet, vil Enkelthederne blive bragt ind til Afgørelse under Former, der aabner Udsigt til, at denne kan blive fyldestgørende, samfundsmæssigt set, uden at der paaføres Besidderne unødigt Ulempe. Man gaar ud fra, at Besidderne i vid Udstrækning vil gøre Brug af den givne Adgang.

Men naar man anser det for rigtigst